

HYTE-neuvottelut -koonti 2024

Pirkanmaan kuntien, järjestöyhteistyöryhmän
ja hyvinvointialueen välillä käydyt HYTE-
neuvottelut syksyllä 2024

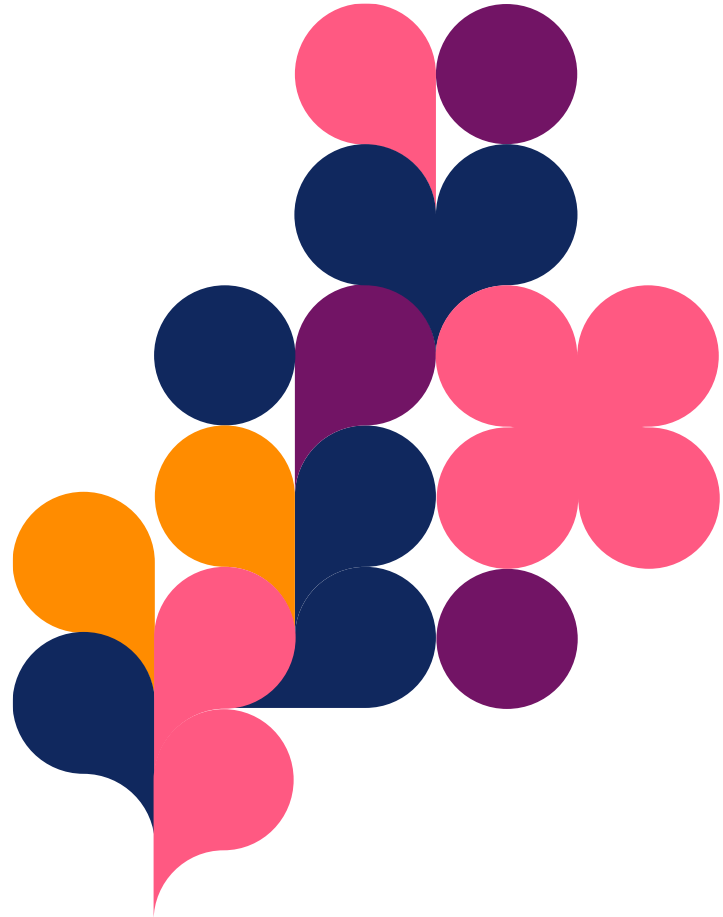

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut 2024

- 12.8. klo 8.30–12.00 Hämeenkyrö-Ikaalinen-Parkano
- 14.8. klo 8.30–12.00 Tampere-Pirkkala-Orivesi-Kihniö
- 20.8. klo 8.30–12.00 Kangasala-Valkeakoski-Pälkäne-Kuhmoinen
- 26.8. klo 8.30–12.00 Ruovesi-Mänttä-Vilppula-Virrat-Juupajoki
- 10.9. klo 8.30–12.00 Lempäälä-Vesilahti-Akaa-Urjala
- 11.9. klo 8.30–12.00 Nokia-Ylöjärvi-Sastamala-Punkalaidun
- 16.9. klo 8.30–12.00 Tampere
- 14.10. Järjestöyhteistyöryhmä

Hyte-neuvottelujen jatkot

- 30.9. Hyte-tiimi, yhteinen purkukeskustelu
- 4.10. koostemuistio + kuntarypäsmuistiot liitteineen osallistujille
- 14.10. järjestöyhteistyöryhmän neuvottelu
- 21.10. neuvottelujen koosteen läpikäynti Hyte-integraatiotyöryhmässä
- 23.10. neuvottelujen terveiset hyvinvointikoordinaattoriverkostossa
- 21.11. neuvottelujen kooste hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnassa
- Joulukuu: seurantapalaverit, 7x1 h Teams, kuntaryppäittäin

Vanhemmuuden tuki

Lasten pahoinvointiin voi vaikuttaa sekä ylisukupolvinen huono-osaisuus, mutta myös koulutettujen, työssäkäyvien aikuisten kykenemättömyys vanhemmuuteen nykyajassa

Tarve luoda uskoa tulevaisuuteen lapsille ja nuorille

Yhteiset nostot koko neuvotteluista

- Viestintä: s-postit, Teams, kirjaamo – kuinka varmistetaan viestien kulkeutuminen oikeille tahoille
- Tietojohtaminen: yhteistä dataa Pirhan toimesta kaikille kunnille
- Hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen roolit
 - Kaikkien tasojen toimivat rakenteet tulee varmistaa ml. palvelutuotanto ja yhteinen suunnittelu ja kehittäminen - yhteisen pöydän ääreen kaikki tahot
 - Palvelupolkukuvaukset, toimintamallit ja prosessien avaaminen yhdyspinnoilla
 - Pirhan hyte-suunnitelman "vaateet" kunnille avattava ja keskusteltava
- Vanhemmuuden tukea tulisi priorisoida ja lisätä yhteistyössä

Nostot järjestöneuvottelusta

- Järjestöjen vahvuudet hyte-neuvotteluissa nousseiden haasteiden vähentämiseksi ovat mm. ennaltaehkäisevässä matalan kynnyksen toiminnassa, kohtaamisessa, osallisuuden vahvistamisessa, vertaistuellisessa toiminnassa ja asiantuntijuuden tuottamisessa. Järjestöillä on ideoita ja ajatuksia ongelmien ratkomiseksi sekä halua yhteistyöhön.
- Asiakasohjaukseen ja lähettämiseen liittyvien prosessien sujuvoittamisen todettiin olevan tärkeä yhteinen kehittämiskohde. Lähettämisprosessin jäykkyys on tällä hetkellä iso ongelma ja osa järjestöistä joutuu kannattelemaan julkisten palveluiden jonoihin joutuvia asiakkaita (mm. väkivaltatyö ja miepä).
- Järjestökentän siiloutuminen haastaa hyte-työtä. Tavoitteena on, että siirrytään siiloista yhdessä tekemiseen ja suunnitellaan, miten sekä järjestöjen keskinäistä että julkisen sektorin ja järjestöjen välistä yhteistyötä voitaisiin tiivistää.
- Jatkossa tulee suunnitella, miten järjestöt saataisiin aiempaa tiiviimmin mukaan tulevan hyvinvointisuunnitelman sekä strategian valmisteluun.

Sovitut kehittämistoimenpiteet

- Hyte-neuvottelut v. 2025 keväällä, jotta ehtii taloussuunnitteluun
- Yhteinen vuosikello (sisältö määriteltävä tarkemmin yhdessä)
- Hyte-neuvottelujen seuranta (12/2024 seurantateams)
- *Yhteisen tilannekuvan ja tietopohjan tarve*
- *Palvelupolkujen kuvaus ja avaaminen yhdyspinnoilla*
- *Yhteisen tekemisen priorisointi ja selkeyttäminen, nyt hukutaan tietotulvaan ja työryhmien määrään, paperinmakuisiin suunnitelmiin*

Kartoitettavaa, selvittävää

- Millaista yhteistyötä tai tukea eri kunnat kaipaavat hyvinvointisuunnitelmiansa laatimiseen, toteuttamiseen ja raportointiin
- Kansalliset/kv-teemapäivät ja –viikot, systemaattista yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa – vuosikellon laatiminen
- Ept-koordinointi
- Työllisyyden edistäminen tulossa kuntien hv-suunnitelmiin
- Huoli-ilmoitus –idea - mitä Pirha voisi eri kuntiin viestiä aktiivisemmin

Hämeenkyrö, Ikaalinen ja Parkano

- Viestinnän selkeyttäminen
- Selkeät painopisteet HVA:lla, missä kunnan on erityisesti hyvä olla mukana
- Mikä on Pirkanmaan tahtotila Ankkuri-toimintamallin suhteen?
- Palveluiden saavutettavuus reunakunnilla
- Sote-hyte-resurssien jakaminen tarpeen mukaan ei nuppiluvulla
- Yhteisen hyvinvointitiedon hyödyntäminen esim. Pirkanmaalla lisääntynyt päihteiden käyttö

Pirkkala, Orivesi, Kihniö

- Liikuntalähetteitä voisi tulla enemmän
- Vanhempien liiallinen päihteiden ja tupakkatuotteiden käyttö huolestuttaa →vape tallenteen uudelleen lähetys
- Henkilöstön, erityisesti varhaiskasvatuksen koulutusta kaivataan → lähisuhdeväkivallan koulutuslinkki (thl) lähetys
- Väkivallan ehkäisyn avainhenkilöiden näkyvyys myös kuntatyöntekijöidelle
- Vanhemmuuden tukeminen pitäisi nostaa prioriteetiksi kunnissa ja hva:lla
- Palvelupolkujen selkeys ja tieto mihin ohjataan kunnista kun havaitaan esim väkivaltaa tai runsasta päihteiden käyttöä perheissä
- Yhteinen paneutuminen vielä kouluterveyskyselyihin
- Elintavat, päihteet ja liikkumattomuus haasteina
- Tarve luoda uskoa tulevaisuuteen lapsille ja nuorille
- Hyte-rahoitus ja talousarvioinnin tekeminen, ehdotus pyytää Timo Ståhl hv-koordinaatio kokoukseen

Kangasala, Valkeakoski, Pälkäne, Kuhmoinen 20.8.2024

- Osassa yhdyspinnoista kokonaisuus ja vastinparit edelleen hahmottumatta. Yhteissuunnittelu perustuu pitkälti henkilökohtaisiin kontakteihin.
- Pirhan ja kuntien roolit eri palveluissa vielä täsmentymättä. Yhteistä ja säännöllistä vuoropuhelua kaivataan.
- Hyte-työn tueksi kaivataan yhteistä tietoallasta, josta myös kunnat saisivat ajantasaista, paikallista tietoa.
- Viestinnän ja tiedonkulun tärkeys nousivat myös keskusteluissa esiin.

Ruovesi, Virrat, Mänttä-Vilppula ja Juupajoki 26.8.2024

- Hyvinvointialueen näkyvyys kunnassa tärkeää, tähän pyritään vastaamaan mm. jalkautumalla
- Palveluntuottaja Pirhan ja kunnan välissä koetaan hankalaksi, toive olisi päästä työskentelemään suoraan Pirhan kanssa kunnasta käsin
- Tiedonkulku erityisesti psyykkisesti sairastuneen lapsen asiassa kotiutumisen (omaan kouluun tai varhaiskasvatusyksikköön palaamisen) ja monialaisen työskentelyn suhteen vaatii petraamista

Akaa, Urjala, Lempäälä ja Vesilahti 10.9.2024

- Keskustelua Pirhan osallistumisesta kuntien tilaisuuksiin ja työryhmiin. Esim. asukastilaisuudet ja monialaiset kehittämissryhmät. Nimeämiset, osallistumisaktiivisuus, asiantuntijarooli ja yhteistyötä toisaalta päättävä/linjaava rooli.
- Viestintää tulee tiivistää (informaatiotulva). Tavoittavatko viestit oikeat ihmiset? Tätä voitaisiin työstää Pirhan viestinnän kanssa. Täten vältämme myös päällekkäisen työn.
- Työikäisten terveys ja hyvinvointi jää katveeseen: mitä tiedämme siellä tapahtuvasta työstä? Me myös ”kadotamme” heidät, kun perheiden lapset aikuistuvat.
 - Elintapaohjaus!
- Kiitosta hyvinvointikoordinaattoreiden verkostosta!

Nokia-Ylöjärvi-Sastamala-Punkalaidun

- Palvelutuotannon osalta arjen rakenteet puuttuvat paikallisesti (missä asioista keskustellaan ja sovitaan?)
- Palvelupolkujen kuvaaminen ja niiden toimivuus kriittistä
- Prosessinomistajuus: lapsi on kunnan asiakas, mutta kunnat reagoivat hyvinvointialueen päätöksiin, toimivat edunvalvojina
- Mikä on hyte-neuvottelujen tarkoitus ja rooli suhteessa suunnitelmiin

Tampere

- Yhteisen tiedon muodostaminen ja jakaminen, tiedon analysoiminen yhteisistä tarpeista
- Verkostoissa vielä vajetta osallistujista
- Järjestöjen toimintojen turvaaminen puhututti
- Miten saada oikeat perheet vanhempainiltoihin?
- Ehkäisevän päihdetyön koordinaatio opiskeluhuollossa? Kuka tekee mitään?
- Tiedon kulku uusista ilmiöistä, hva:lta kunnille huoli-ilmoituksia, täsmäiskuja, tiedon jakaminen
- Vanhemmuuden tukeminen lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi, enemmän tukea vanhemmille ja osaamista tunnistaa ja tarjota tukea →konkreettista tekemistä asian eteen?
- Maahanmuuttajien aito mukaan ottaminen palveluiden kehittämisessä ja vertaistuen tarjoaminen heille

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi, nostoja

- Perhekeskusmalli sekä sen ohjaus- ja työryhmärakenteet ovat toimivia, on päästy hyvään yhteistyöhön paikallisesti ja alueellisesti.
- Perhekeskuksen maakunnallinen ohjausryhmä toimii myös LANUPEn hyvinvointisuunnitelmien toimeenpanon seurantaryhmänä.
- Huolta kunnissa kannetaan yhdyspinnoille sijoittuvasta työstä, esimerkkinä sosiaalipuolen osaajatarpeet oppilaitoksissa sekä terveydenhoitajien työpanoksen ajoittainen käyttötarve (eli onko käyttöoikeutta ja milloin).
- Kuntaryhmässä Ylöjärvi, Nokia, Sastamala, Punkalaidun lastensuojelutoimenpiteiden määrä on lähtenyt laskuun (poikkeuksena muihin alueisiin nähden)
- Pirkanmaalla erityisten palveluiden tarve kasvanut ja viestinnän merkitys. Erittäin hyvä kokemus Hämeenkyrössä kunnan ja lanupen välillä; Kouluresurssien koetaan olevan nyt paremmat ja haasteet ovat tiedossa. Kouluterveyskysely on pohjana lasten ja nuorten kanssa, tämän pohjalta kaksi nuoriso pt-tekijää ja yhteisöpedagogi, kouluun sitoutumista ja poissaolojen välttämistä.

- NEET-nuoret huolena
- Opiskeluhuollon riittävyys huolena
- Koulujen resurssit ovat vaihtelevat, osa resursseista saatu täytettyä ostopalveluiden avulla.
- Vanhempien alkoholinkäyttö ja tupakointi huolettavat
- Kunnan henkilöstölle koulutusta väkivallan ehkäisystä, ehkäisevästä päihdetyöstä
- Kuinka tavoitetaan tukea ja tietoa eniten tarvitsevat vanhemmat? Vanhempainiltoja järjestetään, mutta kaikki eivät osallistu.
- Prosessinomistajuus: lapsi on kunnan asiakas, mutta kunnat reagoivat hyvinvointialueen päätöksiin, toimivat edunvalvojina
- Työikäisten terveys ja hyvinvointi jää katveeseen: mitä tiedämme siellä tapahtuvasta työstä? Me myös ”kadotamme” heidät, kun perheiden lapset aikuistuvat.
- Tiedonkulku erityisesti psyykkisesti sairastuneen lapsen asiassa kotiutumisen (omaan kouluun tai varhaiskasvatusyksikköön palaamisen) ja monialaisen työskentelyn suhteen vaatii petraamista

- Kihniö, Orivesi ja Pirkkala -keskustelusta:
 - Kun kodin ongelmat näkyvät, ei ole riittävästi tietoa miten saisimme perheen/kodin palveluiden piiriin, esim. varhaiskasvatuksessa.
 - Palveluita on tarjolla mutta on perheitä, jotka eivät pelkojen ja häpeän takia ota palveluita vastaan. Markkinointia perheille ja stigman purkua pitäisi tehdä. Lastensuojelua pelätään. Henkilöstön vaihtuvuus haaste.
 - Palveluverkkoselvitys mietityttää.
 - Lasten ja perheiden palveluista leikkaaminen tulee kostautumaan. Millainen hinta tästä tulee viiden vuoden sisällä erityisesti pienille kunnille? Itä:ltä voisi pyytää ennakkolaskelmia pienten kuntien kohdalta.
- Tampere:
 - Indikaattoreiden valossa tamperelaiset lapset ja nuoret voivat hyvin, mutta korjaavien palveluiden käyttöä on suhteessa enemmän kuin muualla.
 - Kuinka tunnistamme kohdennettua tukea tarvitsevat perheet riittävän varhaisessa vaiheessa. Mielenterveyden haasteet ja nuoret tytöt nousevat erityisesti esille.
 - Kulttuurierot näkyvät lasten hyvinvoinnissa. Keskustelua käytiin eriarvoistumisen ja alueellisten eroavaisuuksien näkymisestä. Käsitys siitä, mitä on fyysinen koskemattomuus, on erilaista ja kasvatukselliset näkemykset ovat erilaisia.
 - Riittämätön vanhemmuus.

Esimerkkejä hyvistä käytänteistä

- Vesilahti: hyte-aamukahvit kirjastolla, mukana Pirha, srk, lanun toimijat
- Lempäälä: lapsiystävällinen kunta 2-vuotissuunnitelma
- Urjala: sunnuntaiaamuisin yhteisöpöhinät vauvasta vaariin
- Ylöjärvi: porinapiirit lähitoriyhteistyössä
- Hämeenkyrö: nuoriso-pt ja nuoriso-ohjaaja
- Ikaalinen: Kylät yli kuntarajojen –hanke
- Kihniö: höntsäryhmiä työikäisille vapaaehtoisvoimin
- Useassa kunnassa koko kylän/kunnan/kaupungin vanhempainiltoja
- Useassa kunnassa lasten ja/tai nuorten puistoruokailut kesällä

Seurantatapaamiset á 1h

- Keskiviikko 4.12. klo 9-10 Orivesi-Pirkkala-Kihniö
- Torstai 5.12. klo 8-9 Kangasala-Pälkäne-Kuhmoinen-Valkeakoski
- Torstai 5.12. klo 10-11 Ruovesi-Virrat-Mänttä-Vilppula-Juupajoki
- Keskiviikko 11.12. klo 8.30-9.30 Hämeenkyrö-Ikaalinen-Parkano
- Keskiviikko 11.12. klo 10-11 Tampere
- Keskiviikko 18.12. klo 9-10 Akaa-Lempäälä-Vesilahti-Urjala
- Keskiviikko 18.12. klo 10.30-11.30 Ylöjärvi-Sastamala-Nokia-Punkalaidun

INTEGRAATIOALUE

Hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen vastuuyksikkö

